

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou v právní věci

žalobkyně: **N. F.**, narozená dne X
bytem X
zastoupená Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
sídlem Poděbradská 173/5, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2025, č. j. OAM-100/ZA-ZA11-ZA06-R2-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2025, č. j. OAM-100/ZA-ZA11-ZA06-R2-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany podané dne X rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně napadla žalobou rozhodnutí v celém rozsahu. Uvedla, že žalovaný sice v návaznosti na závazný právní názor soudu informace do správního spisu doplnil, ale i nadále některé relevantní otázky v jejím případě zůstávají nezodpovězeny. Žalovaný rovněž pracoval s doplněnými podklady selektivním způsobem a nezohlednil informace, které podporují argumenty žalobkyně.
3. Žalobkyně v první části žaloby argumentovala pochybením ve vztahu ke kontrole mobilního telefonu ze strany bezpečnostních složek. Upozorňovala na svou aktivitu na sociálních sítích a uvedla, že na základě zrušujícího rozsudku Městského soudu v Praze žalovaný sice svou argumentaci k její činnosti na sociálních sítích rozvinul, ale i nadále nakládal s informacemi selektivně. Žalovaný podle žalobkyně nezpochybnil, že by mohla být při návratu do Běloruska podrobena kontrole telefonu a že by u ní mohl být nalezen nežádoucí obsah. Doporučil jí smazání historie lajků na sociální síti Instagram, odstranění historie v jiných aplikacích a vytvoření tzv. second space. Přitom však žalovaný ignoroval zásadní skutečnosti uvedené v Informaci OAMP ze dne 11. 3. 2025 týkající se monitoringu sociálních sítí, konkrétně že běloruské bezpečnostní složky mohou používat software umožňující kompletní stažení, analýzu a obnovu i smazaných dat včetně historie prohlížení, konverzací či interakcí na sociálních sítích, a že i vytvořený second space lze technicky odhalit. Podle žalobkyně podklady založené ve správním spisu nevylučují, že i po čistce obsahu v telefonu nebudou odstraněná data k dohledání. Žalobkyně se proto obávala, že pokud by pomocí softwaru nebo jiného zařízení běloruské orgány dokázaly obsah jejího mobilního telefonu obnovit, měly by přístup k jejím interakcím na sociálních sítích, historii prohlížení a vyhledávání na internetu a rovněž k soukromým zprávám, ze kterých by se mohly dozvědět i to, že v ČR žádala o mezinárodní ochranu.
4. Žalobkyně dále nesouhlasila se závěrem žalovaného, dle kterého, pokud ve svém mobilním zařízení využívá českou SIM kartu, běloruské orgány se k jejím datům nedostanou tak snadno. Žalovaný totiž ignoroval kontext, ve kterém jsou SIM karty ve zprávách o zemi původu zmiňovány. Žalovaný nevysvětlil, jaký vliv by česká SIM karta mohla mít na účinnost programu obnovujícího data v zařízení. Ani další doporučení žalovaného nepovažovala žalobkyně za relevantní. Úpravu telegramového účtu nebo pořízení druhého telefonu považovala za neúčinné, a to z těchto důvodů. Za prvé v minulosti docházelo k únikům informací o uživatelích zapojených do opozičních kanálů na Telegramu, za druhé se nedoporučuje úplné odstranění aplikace Telegram z telefonu, neboť tato je častým cílem kontrol ze strany orgánů. Za třetí zprávy o zemi původu zmiňují i informaci, že úplně prázdný telefon neobsahující žádná minulá data naopak může zapříčinit zvýšený zájem příslušníků bezpečnostních složek o navracející se osobu a vést k důkladnější kontrole. Tyto skutečnosti považovala žalobkyně za nedostatečným způsobem reflektované.

5. Dále bylo žalobou namítáno, že kontroly běloruských občanů ze strany státní moci neprobíhají pouze náhodně na ulici, ale i formou domovních prohlídek. Pokud by tedy žalobkyně měla dva telefony, přičemž jeden by předkládala pro účely kontrol a druhý měla doma, mohly by bezpečnostní složky druhý „závadný“ telefon odhalit při jedné z takových prohlídek. Žalobkyně se pak na rozdíl od žalovaného nedomnívala, že by pomohlo, kdyby do vlasti přicestovala přes Rusko, když i na minském mezinárodním letišti a na rusko-běloruské hranici stále probíhají namátkové kontroly. Dodala, že i kdyby státní hranici byla schopna překročit bez prohlídky, stále by při pobytu ve vlasti byla v nebezpečí z důvodu namátkových kontrol na ulici a při domovních prohlídkách.
6. Žalobkyně dále poukazovala na možnost dodatečného předvolání k výsledku. Podle Informace OAMP ze dne 11. 3. 2025 byly některé osoby zadržené až několik dnů po vstupu do země a následně umísťovány do cel předběžného zadržení s obviněním z výtržnictví menší intenzity, jemuž mohlo následovat trestní stíhání. Odkázala i na webový článek pojednávající o běloruských občanech dlouhodobě žijících na území Evropské unie (na který odkázala při vyjádření se k podkladům), kteří s časovým odstupem po návratu do státu původu byli zadrženi nebo jim byl dodatečně za trest zakázán výjezd z Běloruska, a to i přesto, že dříve cestovali bez problémů. Zároveň platí, že toto riziko není eliminováno ani při pokusech vycestovat přes Rusko. Z toho žalobkyně dovozovala, že riziko pro navrátilce nekončí překročením hranic. K tomu citovala i rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2025, č. j. 55 Az 7/2024-25, dle kterého nebylo jasné, zda se riziko pojí pouze s okamžikem návratu, či zda zasahuje i do dalšího pobytu v Bělorusku. Skutečnost, že v roce X z Běloruska mohla vycestovat, nepovažovala žalobkyně za důkaz bezpečí, protože situace je dynamická, režim se utužuje a podle zpráv o zemi původu se represivní praxe rozšířila i na běžné občany. Od roku 2025 navíc došlo k nárůstu kontrol a zatýkání na hranicích.
7. Ve druhé části žaloby žalobkyně brojila proti závěrům žalovaného týkajících se jejího návratu po dlouhodobém pobytu v zahraničí. Argumentovala, že ačkoli městský soud uložil žalovanému zjistit situaci osob vracejících se do Běloruska po dlouhodobém pobytu v zahraničí a posoudit, zda u nich hrozí zvýšené kontroly nebo perzekuce, nepředložil v napadeném rozhodnutí žádné podrobnější informace týkající se navrátilců jako je žalobkyně, jejichž situace je specifická tím, že v zahraničí pobývali dlouhou řadu let, přičemž následně žádali o mezinárodní ochranu. Podklady přitom ukazují, že běloruský režim nahlíží na členy diaspory jako na potenciální hrozbu, omezuje jim přístup ke konzulárním službám a vyžaduje po nich hlášení pobytového statusu, přičemž žalobkyně toto hlášení nesplnila. Nadto hrozí, že za nesplnění takové povinnosti bude zavedena sankce.
8. V odůvodnění napadeného rozhodnutí absentuje i úvaha žalovaného nad tím, jaké osoby jsou zvány na výslechy KGB a jak tyto výslechy probíhají. Podrobnější informace pak neplynou ani z podkladů pro rozhodnutí. Žalobkyně odkázala na článek Deutsche Welle, který popsal konkrétní případy, ve kterých KGB předvolalo k výsledku i osoby dlouhodobě žijící v zahraničí, aniž by byly jakkoli politicky aktivní. V tom žalobkyně spatřovala potvrzení informací z podkladů opatřených žalovaným, že k předvolání k výsledku může dojít i se zpožděním po příjezdu do vlasti. Nelze tak tvrdit, že žalobkyni nehrozí dodatečný výsledek po návratu do Běloruska.
9. Za třetí se žalobkyně vyjadřovala k otázce nedostatečného vypořádání skutečnosti, že se běloruské orgány mohou dozvědět o její podané žádosti o mezinárodní ochranu. Namítala, že podle zdrojů je formulace trestního zákoníku natolik široká, že by některá ze skutkových

podstat mohla být aplikována i na podání žádosti o mezinárodní ochranu. Přestože nejsou známy konkrétní případy stíhání za samotné podání žádosti, nelze to na základě uváděných skutečností vyloučit. Žalobkyně by po příjezdu do země byla nucena předložit cestovní pas bez vyznačeného pobytového oprávnění a zároveň by orgány zjistily, že nesplnila povinnost nahlásit svůj pobyt na konzulátu Běloruska. Informace OAMP ze dne 19. 9. 2025 hovoří o tom, že zahraniční pobytová oprávnění běloruských občanů jsou při kontrolách předmětem zájmu úřadů, a jejich absence může vyvolat podezření na podání žádosti o ochranu v zahraničí. Nadto je možné se k informacím o podané žádosti dostat i skrze obsah mobilního zařízení občana, a to i za předpokladu, že data z něj byla smazána.

10. S těmito skutečnostmi se ale žalovaný nevypořádal a omezil se na tvrzení, že běloruské orgány sledují v zahraničí jen známé opoziční aktivisty, mezi které žalobkyně nepatří. Podle žalobkyně ale podklady naznačují, že běloruské úřady se zajímají o pobytová oprávnění i u běžných občanů a k označení osoby za nesouhlasící s režimem může jako záminka sloužit i minimální online aktivita, například lajk či odběr nezávislého média. Pokud by žalobkyně byla kontrolována na hranicích nebo následně předvolána k výslechu, nebyla by schopna vysvětlit svůj pobyt v zahraničí, přičemž by v pase měla vyznačený jen výjezdní příkaz. Žalobkyně odkázala na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2024, č. j. 21 Az 8/2024-66, které hovoří o nemožnosti vyloučit, že ocitne-li se navrátilcí osoba pod tlakem běloruských státních složek při výslechu, neprozradí svůj status žadatele/žadatelky o mezinárodní ochranu orgánům sama. Žalobkyně navíc doplnila, že policejní brutalita je v Bělorusku pevně zakořeněná a mučení je považováno za prostředek vynucení doznání nebo zastrašení vyslychaných osob, přičemž takto získané důkazy pak bývají použity i v řízení. Bělorusko také nedisponuje právní regulací používání nebezpečných omezovacích prostředků jako obušky s hroty nebo manžety na krk; k tomu odkázala na zprávu Global Torture Index 2025, přičemž informace o používaném mučení obsahují i podklady shromážděné žalovaným.
11. Za čtvrté žalobkyně tvrdila, že je u ní dáno riziko mučení a nelidského či ponižujícího zacházení. Žalobkyně zdůraznila, že výslechy navrátilců probíhají nejen na hranicích, ale i po návratu do země či při domovních razířích. Za aktivitu na sociálních sítích jsou trestáni i běžní uživatelé, nejčastěji krátkodobým odnětím svobody, přičemž tresty lze počítat za každou jednotlivou interakci. Ačkoli dlouhodobý pobyt v zahraničí ani žádost o mezinárodní ochranu nejsou formálně trestné, osoby žijící v zahraničí bývají předvolávány a poučovány o vlastizradě. Nadto široká formulace běloruského trestního zákoníku nevylučuje, že by obdobné postupy mohly být uplatněny i vůči žadatelům o mezinárodní ochranu. Krátkodobá detence tak může hrozit i žalobkyni, která by během výslechu v detenčním zařízení mohla být vystavena mučení nebo obdobnému zacházení a nucena k různým přiznáním.
12. Za páté se žalobkyně věnovala argumentu legalizace pobytu, domněnku žalovaného o účelovosti žádosti považovala za nerozhodnou. Tento argument za irrelevantní označil už městský soud ve zrušujícím rozsudku a žalobkyně tedy již nepovažovala za nutné na něj blíže reagovat.
13. Žalobkyně za šesté shrnula, že žalovaný pochybil při celkovém posouzení jejího případu. Žalovaný sice odkázal na standard přiměřené pravděpodobnosti, podle něhož musí být riziko pronásledování reálné, nikoli jen hypotetické, avšak tento snížený důkazní standard vyžaduje, aby správní orgán rozptýlil zásadní pochybnosti o možných rizicích. V

řízení o mezinárodní ochraně často nelze vše přesně prokázat, a proto se uplatňuje zásada v pochybnostech ve prospěch žadatele. V případě žalobkyně však žalovaný její obavy nevyvrátil, shromážděné podklady pak její obavy spíše podporují. O absenci rizik nelze hovořit. Odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63, týkající se specifík zásady materiální pravdy v azylovém řízení. Žalovaným nebylo zohledněno, že běloruské orgány sankcionují i aktivitu běžných uživatelů sociálních sítí za minimální projevy nesouhlasu, disponují nástroji na obnovu smazaných dat, kontrolují a vyslýchají navrátilce a vnímají je jako potenciální hrozbu. Z podkladů navíc není zřejmé, jak běloruský stát nahlíží na osoby, které v zahraničí žádaly o mezinárodní ochranu. Žalovaný tyto informace buď opomenul, nebo z nich nevyvodil žádné závěry, přestože podporují důvodnost obav žalobkyně z návratu.

14. Na závěr žalobkyně shrnula, že podklady pro napadené rozhodnutí ve značené míře podporují její obavy z návratu do země původu, přičemž však některé relevantní otázky, zejm. postavení bývalých žadatelů o mezinárodní ochranu, zůstávají podklady neobjasněny. Pokud nelze spolehlivě zjistit konkrétní situaci v zemi původu, musí správní orgán hodnotit věc v širším kontextu situace v zemi původu. Odkázala na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2025, č. j. 55 Az 7/2024-25, dle kterého je činnost běloruských orgánů nepředvídatelná, k zatýkání dochází na základě libovůle bezpečnostních složek a nelze proto bez dalšího uzavřít, že občanovi dlouhodobě pobývajícimu v zahraničí, který se do země nevrátil tak, jak měl, nehrozí v Bělorusku represe. Dále odkázala i na rozsudek NSS ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003, dle kterého je nutné vykládat pochybnosti ve prospěch žadatele, zejména pokud důkazy ukazují na vážné porušování lidských práv v zemi původu. Žalobkyně měla za to, že vše výše uvedené žalovaný v napadeném rozhodnutí nerefletoval, přičemž byl veden snahou její žádost o mezinárodní ochranu zamítnout, nikoli objektivně posoudit. V řízení žádala, aby byla její žádost posuzována s přihlédnutím ke všem rizikům, která uvedla, tj. aby žalovaný při rozhodování zohlednil její digitální stopu, dlouhodobý pobyt v zahraničí a skutečnost, že žádala o mezinárodní ochranu. Každý z těchto důvodů může působit samostatně slabě, avšak jejich kombinace vytváří skutečné kumulativní riziko, jak konstatuje i judikatura. Žalovaný tento aspekt vůbec nezohlednil. Dostatečně se pak nevypořádal ani s otázkou omezení udělování pobytových oprávnění občanům Běloruska podle nařízení vlády č. 55/2024, jak mu uložil městský soud v bodě 46 rozsudku. Podle žalobkyně neobstojí závěr žalovaného, že v ČR nemá žádné vazby, neboť zde žije již X let, má zde přátele a mluví česky. Tyto skutečnosti sice nejsou samy o sobě azylovým důvodem, avšak významně doplňují celkový kontext její žádosti o mezinárodní ochranu.
15. Žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný shrnul důvody žalobkyně pro podání žádosti o mezinárodní ochranu tak, že se návratu do Běloruska obávala z důvodu dlouhodobého pobytu v ČR a nově kvůli její aktivitě na sociální síti Instagram.
17. Připomněl, že v téže věci již dříve rozhodl, avšak rozhodnutí ze dne 6. 8. 2024, č. j. OAM100/ZA-ZA11-ZA06-2024, bylo městským soudem zrušeno. Soud ve zrušujícím rozsudku žalovanému uložil, aby zjistil situaci osob vracejících se po dlouhodobém pobytu v zahraničí, situaci navrátilců žadatelů o mezinárodní ochranu a postup běloruských

orgánů vůči osobám, které pozbyly pobytové oprávnění a nevrátily se dle harmonogramu. Žalovaný měl posoudit rovněž rizika spojená s aktivitami žalobkyně na sociálních sítích. K uvedenému měl přihlídnout ve světle toho, že současná právní úprava zásadně omezuje možnosti běloruských občanů získat v ČR pobytové oprávnění. Žalovaný správní orgán proto znovu přistoupil k hodnocení žádosti žalobkyně.

18. Žaloba rozsáhle polemizuje se závěry napadeného rozhodnutí a žalobkyně se v ní pokouší podrobně vysvětlit důvodnost svých obavy o vlastní bezpečnost. Žalovaný však okolnosti azylového příběhu žalobkyně zjistil a logicky je hodnotil, přičemž je podrobil testu přiměřené pravděpodobnosti. Přesto však nenalezl důvody, pro které by žalobkyni mezinárodní ochrana měla být udělena, odkázal na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí. Toto odůvodnění je jasné, logické a opřené o informace ze zpráv o zemi původu. Nebyla shledána přiměřeně pravděpodobná odůvodněná obava z pronásledování ani skutečné nebezpečí vzniku vážné újmy jako důvodu pro udělení doplňkové ochrany.
19. Žalovaný uzavřel, že žalobní námitky nejsou způsobilé zpochybnit závěry v napadeném rozhodnutí, neboť toto je věcně správné, zákonné a přezkoumatelné. Odkázal na rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003-47, dle kterého poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro pobyt na území ČR a nelze ho směřovat s jinými formami legalizace pobytu podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.
20. Žalovaný navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

IV. Doplnění žaloby

21. Žalobkyně podáním ze dne 16. 5. 2026 žalobu doplnila, poukázala na aktuální zprávu EUAA ze dne 12. 5. 2026 Belarus: Political Opposition and Dissent, která se vyjadřuje k aktuální situaci v Bělorusku se zaměřením na postih protirežimních aktivit. Dle žalobkyně tato zpráva potvrzuje, že osoby pobývající dlouhodobě v zahraničí čelí vyššímu riziku hraničních kontrol a zároveň vyvrací zjištění žalovaného, že hranice mezi Běloruskem i Ruskem jsou prostory kontrol. Zdůraznila, že dle této zprávy pohraniční stráž běžně kontroluje osoby, které pobývaly v zahraničí déle než 6 měsíců, kontroly se zaměřují též na známky podpory protivládních aktivit včetně sledování nezávislých médií, v lednu 2026 informovala organizace Viasna o zvýšení počtu kontrol na hranicích. Na počátku roku 2026 začaly být prováděny kontroly i na hranici s Ruskem. Ze zprávy rovněž plyne, že běloruské bezpečnostní složky používají metody k vytváření falešného závadného obsahu v mobilních telefonech zadržených osob za účelem jejich postihu. Bezpečnostní služby údajně sledují Bělorusy žijící v zahraničí, mimo jiné tím, že se nabourávají do jejich e-mailových účtů a účtů na sociálních sítích a vyhrožují jim on-line. Zpráva též zmiňuje, že od roku 2024 došlo k nárůstu postihu za on-line aktivity.
22. Rovněž upozornila, že se jedná o autoritářský režim, který se vyznačuje vysokou mírou nepředvídatelnosti a libovůle, jak uvádí daná zpráva, mohou být postihovány i zcela minimální projevy nesouhlasu s režimem, každý, kdo otevřeně nepodporuje režim, je považován za kritika vlády, i relativně nevýrazné veřejné vyjádření názoru včetně komentářů na sociálních sítích může upoutat pozornost. Dále poukázala na článek Belsat ze srpna 2025, dle kterého nemusí stačit ani očištění či pořízení nového mobilního telefonu, neboť je vyžadováno zpřístupnění účtů na sociálních sítích, nicméně bez nátlaku, pokud osoba odmítne, může jí být i odepřen vstup.

23. Závěrem odkázala na rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2025 sp. zn. 7 Azs 226/2025, městského soudu ze dne 17. 12. 2025 sp. zn. 21 Az 21/2025 a Krajského soudu v Brně ze dne 28. 8. 2025 č.j. 34 Az 36/2024, bod 32.

V. Obsah správního spisu

24. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně podala dne X v České republice žádost o mezinárodní ochranu a v poskytnutí údajů k žádosti ze dne X uvedla, že je státní příslušnicí Běloruské republiky, nemá žádné politické přesvědčení, je svobodná a bezdětná, nemá žádná zdravotní omezení. Do ČR přicestovala poprvé v roce X za účelem studia, od té doby Bělorusko navštívila 4x kvůli návštěvě rodiny nebo vyřízení víza a osobních dokladů, naposledy v roce X, přičemž vycestovala X letecky, v ČR měla dlouhodobý pobyt za účelem studia a zaměstnání. Bála se vrátit do Běloruska, protože dlouhodobě pobývá na území ČR.
25. Při pohovoru dne X žalobkyně zopakovala, že vlast opustila za účelem studia českého jazyka, po příjezdu do ČR studovala češtinu, následně studovala na dvou vysokých školách, žádné studium nedokončila, proto v roce X začala pracovat. Naposledy byla v ČR zaměstnaná v X jako uklízečka. Žalobkyni s prostředky na živobytí pomáhá její kamarádka, u které také bydlí. Po příjezdu do ČR disponovala dlouhodobým pobytem za účelem studia, následně za účelem zaměstnání. V X žádala o dlouhodobý pobyt za účelem ostatní, ale její žádosti nebylo vyhověno, proto dostala příkaz k vycestování do X. O mezinárodní ochranu nežádala dříve, protože statisticky je náročné v ČR mezinárodní ochranu získat kvůli tvrdosti pravidel, nevěděla, jestli by to mělo smysl a zda by měla šanci. Mezinárodní ochrana byla její poslední možnost, jak zůstat v ČR. Před odjezdem z Běloruska v zemi nečelila žádným problémům, veřejně se neprojevovala. Chození na meetingy by pro ni bylo nebezpečné, proto raději zvolila cestu emigrace. V roce X si žalobkyně v Bělorusku vyřídila pas a koupila si jízdenku na autobus z Minsku do Prahy na den X. Na hraničním přechodu u X byla příslušníkem pohraničních složek vyzvána k předložení cestovních dokladů a následně jí bylo řečeno, že dále nepojede, ačkoli měla pas i české vízum. Mělo jí být vysvětleno, že nedisponuje běloruským dokladem, který by jí výjezd umožnil, příslušník na sobě měl i kameru. Žalobkyně ho vyzvala, aby jí dal potvrzení o tom, že potřebuje k vycestování další doklad, ale žádné neobdržela. Do autobusu už vpuštěna nebyla. Ve stejné situaci se s žalobkyní ocitla ještě jedna cestující, která nakonec do ČR cestovala přes Rusko. Po zastavení na hranicích byla žalobkyně nucena vrátit se zpět do Minsku. Domnívá se, že jí nebylo umožněno vycestovat autobusem, protože cestovala právě do ČR. Žádný důvod jí ale příslušník pohraničních složek neřekl, jen se jí vysmál. Žalobkyně je ale přesvědčena, že předložila pohraničnickům vše, co bylo třeba, povolení k vycestování tehdy v Bělorusku nebylo vyžadováno zákonem. Dříve při dvou jiných vycestováních autobusem z domovské země se s žádnými potížemi nesetkala. Naposledy tedy Bělorusko (po vrácení na hraničním přechodu v X) opouštěla letecky s přestupem v X v X a cesta se již obešla bez problémů. Když v X byla na cestě do Běloruska, jela také autobusem, pohraničnický byl dotazován na to, jak ztratila svůj pas a kde pracuje. Takový postup byl ale normální, s žádnými potížemi se nesetkala. Konkrétní problémy s běloruskými státními či bezpečnostními orgány před prvním odjezdem z vlasti neměla. V zemi původu nebyla politicky aktivní, meetingů ani jiných akcí se neúčastnila, protože to bylo nebezpečné. V ČR rovněž není politicky aktivní. Situaci v Bělorusku sleduje, čte noviny a veřejnou telegramovou skupinu X, jejíž je členkou. Skupina není opoziční, jde v ní jen o sdílení informací. Žalobkyně nesouhlasí s běloruskou legislativou, omezuje svobodu obyčejných lidí, svůj názor na běloruskou politiku ale veřejně

nevyjadřuje, mlčí, dělá si své věci, myslí si, že nic jiného nemá cenu. Pro ni byla emigrace nejlepší způsob. Obává se, že v případě návratu do vlasti bude jako občanka dlouhodobě pobývajících mimo Bělorusko pod kontrolou. Mohla by být uvězněna za to, že bydlela v cizině. Do vězení tam může jít člověk i za repostování nebo lajkování. Pouze v X repostovala např. část videa, aby svět viděl, co se v Bělorusku děje. Od X už ale nic nerepostuje, informace si jen čte a občas lajkuje články týkající se situace v Bělorusku. Svou popsanou online aktivitu vyvíjela na sociální síti Instagram, kde má veřejný profil s uživatelským jménem ve formě X. Repostované příspěvky už na předmětném profilu ale dohledatelné nejsou, protože byly sdíleny jen formou tzv. stories, které po 24 hodinách pro zobrazení ostatními uživateli z profilu zmizí. V X, když Bělorusko opouštěla, jí příslušníci bezpečnostních složek na hranicích mobilní telefon nekontrolovali. Žalobkyně uvedla, že nedokáže přesně popsat, proč by z důvodu dlouhodobého pobytu v ČR měla být při návratu do domovského státu ohrožena. Běloruským orgánům prostě stačí fakt, že byla dlouho v cizině, což je povede k automatickému předpokladu, že je žalobkyně protivládně naladěná, i když se tak veřejně nevyjadřuje. Neví, co přesně by se mohlo stát, když repostovala videa z protestů. Nedokáže ani vysvětlit, jak by se běloruské orgány měly dozvědět o jejím působení v digitálním prostoru, neví, co všechno je sledováno nebo k čemu mají přístup. Spíše, než svou online aktivitou, se cítí být ohrožená skutečností, že dlouhodobě pobývala mimo Bělorusko. V ČR žádné příbuzné nemá. Matka a sestra žijí v Bělorusku, v blízkém kontaktu s nimi není. S otcem nekomunikuje vůbec. Na matčin vkus je žalobkyně příliš evropská, hovořily spolu naposledy v roce 2023. Žalobkyně si plánuje v ČR otevřít vlastní živnost, chtěla si vyřídit dlouhodobý pobyt za účelem ostatní, ale neměla dostatek finančních prostředků. V ČR nemá volný vstup na trh práce, protože nemá dokončené vzdělání, nemůže pracovat. Svou situaci po návratu do Běloruska popsala tak, že v nejlepším případě by byla kontrolována, zvána na pohovory a nucena dokazovat, že není proti vládě. Nic dalšího dodat nechtěla. Žalovanému správnímu orgánu předložila desky se svým písemným vyjádřením a dalšími podklady.

26. Žalobkyně do správního spisu založila tyto dokumenty: vlastní rukou psané vyjádření žalobkyně k její žádosti o mezinárodní ochranu; fotografie z mezinárodní silniční kontroly; jízdenku z Minsku do Prahy X; screenshot whatsappové konverzace se ženou, kterou žalobkyně žádá, aby podala svědectví k incidentu na hranicích; úředně ověřený překlad whatsappové konverzace z ruštiny do češtiny; kopii cestovního pasu; článek z webu iRozhlas.cz *Bělorusové vyřídí cestovní pasy už jen ve své zemi. Mnozí se bojí uvěznění* ze dne 9. 1. 2024 a článek z webu wyborcza.pl *Vízový skandál. KGB kontroluje, kdo dostane polské vízum v Bělorusku* spolu úředním překladem z polštiny do češtiny.
27. Žalovaný shromáždil tyto podklady týkající se situace v Bělorusku: Informace Švédské migrační služby – Bělorusko – Rizika pro politické oponenty po volbách 2020, Vstup do země a výjezd ze země, Vydávání pasů ze dne 20. 2. 2024; Informace OAMP – Bělorusko – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv – Stav: červen 2024, ze dne 25. 6. 2024; Informace OAMP – Bělorusko – Situace účastníků protestů z roku 2020, Kontroly na bělorusko-ruských hranicích, Situace běloruských občanů po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Monitoring sociálních sítí a kontrola telefonů, Vojenská služba, Pluk Kalinovského a dobrovolnické sbory na Ukrajině ze dne 23. 4. 2024.

28. Žalovaný poté vydal rozhodnutí ze dne 6. 8. 2024, č. j. OAM-100/ZA-ZA11-ZA06-2024, kterým žalobkyni nebyla udělena žádná forma mezinárodní ochrany. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyni nelze udělit azyl z důvodu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, protože v průběhu správního řízení neuvedla žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že ve vlasti vyvíjela činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byla pronásledována. Žalovaný nemohl přiznat azyl ani z důvodu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, jelikož je online aktivita tvrzená žalobkyní naprosto minimální. Repostované příspěvky na jejím instagramovém profilu už nejsou dohledatelné, neboť měly podobu mizejících stories a aktivitu spočívající v lajkování postů je podle zpráv o zemi původu možné smazat tak, aby nebyla zjištěna, navíc byly lajky pouze ojedinělé. Zároveň její obavy pramenily zejm. ze skutečnosti, že dlouhodobě pobývala na území ČR, nikoli z její digitální stopy. Žalovaný uvedl, že žalobkyně nepatří mezi kritiky režimu, přičemž i v případě hloubkové kontroly by u ní nemohly být nalezeny protivládní materiály. Nepropuštění ze země se žalovanému jevilo jako exces, když žalobkyni nebyl sdělen žádný konkrétní důvod, pro který by nesměla opustit Bělorusko. Nepovažoval za přiměřeně pravděpodobné, že by její jméno mělo být zaneseno v jakémkoli vládním seznamu odpůrců režimu nebo jiných nepohodlných osob, neboť po 14 dnech od tohoto incidentu žalobkyně mohla z Běloruska vycestovat z mezinárodního letiště v Minsku X bez obtíží (a v říjnu před tím jí byl vystaven cestovní doklad). Žalovaný s odkazem na judikaturu NSS zdůraznil, že skutečnost, že žadatel či žadatelka o mezinárodní ochranu pochází ze země, ve které panuje nedemokratický režim a jsou porušována lidská práva, automaticky nezakládá azylově relevantní důvod. Dále podotkl, že kdyby žalobkyně pociťovala obavy z návratu do Běloruska natolik palčivě, požádala by o mezinárodní ochranu ihned po příjezdu do ČR v X. Při posuzování humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu žalovaný konstatoval, že žalobkyně nemá žádné zdravotní problémy, je soběstačná, svéprávná a práce schopná, nebyly proto dány důvody pro udělení humanitárního azylu. Při posuzování doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu žalovaný uvedl, že běloruská legislativa sice umožňuje uložení trestu smrti, ale pouze za určité trestné činy, jichž se žalobkyně nedopustila. Podle žalovaného žalobkyně nebyla ohrožena ani mučením či jiným nelidským nebo krutým zacházením nebo trestem, ohledně dlouhodobého pobytu v zahraničí odkázal na vypořádání týkající se azylu, žalobkyně ve státě původu žádné problémy neměla, kromě ojedinělého lajkování se nijak neprojevuje, politickou aktivitu nevyvíjí. Poukázal na zprávy o zemi původu, dle kterých osoba vracející se po dlouhodobém pobytu v zahraničí, která nefiguruje v databázi kritiků režimu, není ohrožena postihem. Žalovaný konstatoval, že v zemi původu neprobíhá ani ozbrojený konflikt podle § 14a písm. c) zákona o azylu.
29. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. 3. 2025, č. j. 13 Az 26/2024-58, rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2025, č. j. OAM-100/ZA-ZA11-ZA06-R2-2024, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Vytkl žalovanému, že nezohlednil informace vyplývající z jím opatřených zpráv, které dopadají na případ žalobkyně a dle kterých i pouhý lajk (emotikon) může vést k zatčení, žalovaný aktivity žalobkyně na sociálních sítích bagatelizoval, nezohlednil Informaci OAMP ze dne 23. 4. 2024. Žalovaný nedostatečným způsobem refletoval zprávy o zemi původu týkající se monitoringu sociálních sítích běloruskými orgány a kontrol při vstupu a výjezdu z Běloruska. Nebylo proto možné učinit závěry o potencialitě pronásledování žalobkyně, když žalovaný z důvodu nesprávného hodnocení opatřených podkladů nedostatečně zjistil skutkový stav, resp. zjištěný skutkový stav byl v rozporu se spisy. Dle soudu z opatřených podkladů nevyplývalo, jakému

zacházení jsou podrobeni běloruští občané po dlouhodobém pobytu v zahraničí, zda je u nich zvýšené riziko kontrol na hranicích či v zemi jako takové a jaké jsou možnosti jejich perzekuce. Soud tedy podklady označil jako nedostatečné, neboť nevypovídaly o skutečném stavu navrátilců po dlouhodobém pobytu v zahraničí. Soud také poukázal na skutečnost, že žalobkyně se do vlasti z ČR nevrátila podle nahlášeného harmonogramu. Existují přitom informace, že příslušníci běloruských bezpečnostních složek jednají často násilně a svévolně i z politicky motivovaných důvodů skrývaných za boj proti extremismu nebo ochranu státní bezpečnosti. Podklady žalovaného proto měly zodpovědět i to, co může hrozit občanům, kteří jsou nahlášeni po pozdním návratu. Žalovaný se nezabýval ani situací neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu. Jelikož žalovaný neobstaral dostatek podkladů, které by zodpovídaly otázky relevantní pro posouzení dané žádosti, a skutková zjištění založil na nedostatečných podkladech, a dále dostatečně nevyhodnotil Informaci OAMP ze dne 25. 6. 2024, nesprávně zjistil skutkový stav. Obdobnými nedostatky, kterými trpělo ve vztahu k možnosti udělení azylu, trpělo zrušené rozhodnutí i v části týkající se doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Z důvodu nedostatečnosti podkladů nebylo možné náležitě posoudit reálnost hrozby vzniku vážné újmy. Soud konstatoval, že žalovaný by se měl v dalším řízení zabývat i námitkou, že žalobkyně v současné době v ČR nemá možnost žádat o pobytové oprávnění v důsledku nařízení vlády č. 55 v návaznosti na zákon č. 175/2022 Sb. Soud zavázal žalovaného, aby v dalším řízení zjistil skutkový stav ohledně situace navrátilců se běloruských občanů dlouhodobě pobývajících v zahraničí (konkrétně v ČR), zejména zda je u nich zvýšené riziko kontrol státními orgány a zda dochází k jejich perzekuci z důvodu jejich dlouhodobého pobytu. Za tím účelem si měl opatřit relevantní podklady. Měl rovněž zjistit situaci žadatelů o mezinárodní ochranu v zahraničí. Měl též řádně vyhodnotit Informaci OAMP ze dne 25. 6. 2024, učinit z ní skutková zjištění, a zabývat se zejména otázkou, co se děje s nahlášenými osobami, které pozbyly pobytové oprávnění a nevrátily se podle harmonogramu. Žalovaný se měl vypořádat s tvrzeními žalobkyně o možné perzekuci za její aktivity na sociálních sítích, za tímto účelem měl znovu vyhodnotit podklady ve spise (tj. Informaci OAMP ze dne 23. 4. 2024 a ze dne 20. 2. 2024) a učinit z nich skutkové závěry. Po takto provedeném dokazování měl žalovaný o žádosti znovu rozhodnout.

30. V dalším řízení žalovaný do spisu založil tyto zprávy o zemi původu: Informace OAMP – Bělorusko – Návrat Bělorusů do vlasti, Žadatelé o mezinárodní ochranu, Pracovní výjezd do zahraničí prostřednictvím licencovaného zprostředkovatele ze dne 19. 9. 2025 (dále jen „Informace OAMP ze dne 19. 9. 2025“); Informace OAMP – Bělorusko – Počty migrantů z/do Běloruska, Kontroly na běloruských hranicích s EU, Kontroly na bělorusko-ruských hranicích, Situace běloruských občanů po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Sledování běloruských občanů pobývajících v zahraničí ze dne 7. 3. 2025 (dále jen „Informace OAMP ze dne 7. 3. 2025“); Informace OAMP – Bělorusko – Monitoring sociálních sítí ze dne 11. 3. 2025 (dále jen „Informace OAMP ze dne 11. 3. 2025“); Informace OAMP – Bělorusko – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv – Stav: květen 2025, ze dne 27. 5. 2025 (dále jen „Informace OAMP ze dne 27. 5. 2025“). Do podkladů pro napadené rozhodnutí zařadil žalovaný rovněž popis z centra nápoředy sociální sítě Instagram, který vysvětluje postup pro odebrání „To se mi líbí“ u několika příspěvků na Instagramu.

31. Seznámení žalobkyně s podklady proběhlo dne 2. 10. 2025. Žalobkyně požádala o lhůtu k doplnění podkladů pro rozhodnutí do 8. 10. 2025, přičemž tato lhůta byla poskytnuta. Dne 10. 10. 2025 zaslala žalobkyně své vyjádření.
32. Napadené rozhodnutí bylo vyhotoveno dne 21. 10. 2025, jeho obsahem se soud bude podrobně zabývat v souvislosti s vypořádáním žalobních námitek.

VI. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

33. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
34. Při ústním jednání dne 22. 5. 2026 účastníci setrvali na svých stanoviscích. Žalobkyně považovala rozhodnutí za nepřezkoumatelné, podklady ve spise její obavy potvrzují, žalovaný zrušující rozsudek soudu nerespektoval, hrozí jí nebezpečí pro její dlouhodobý pobyt v cizině, dále jako žadatelce o mezinárodní ochranu a pro její aktivity na sociálních sítích, kdy v X repostovala video o situaci v Bělorusku. Uvedla, že svůj nesouhlas s režimem projevovala tím, že žila v cizině, bála se však veřejně projevovat jiným způsobem, protože je to nebezpečné.
35. Podle ust. 2 odst. 4 zákona o azylu *se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*
36. Podle ust. § 12 zákona o azylu *se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
37. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
38. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu *se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*

39. Podle § 78 odst. 5 s.ř.s. *právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.*
40. Soud se primárně zabýval tím, zda žalovaný dodržel právní názor vyslovený zdejším soudem ve zrušujícím rozsudku ze dne 11. 3. 2025, č. j. 13 Az 26/2024-58, kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 8. 2024, č. j. OAM-100/ZA-ZA11-ZA06-2024. Dospěl k závěru, že žalovaný požadavky soudu naplnil.
41. Soud zrušujícím rozsudkem uložil žalovanému, aby zjistil skutkový stav ohledně toho, jaká je situace navrátilců běloruských občanů pobývajících dlouhodobě v zahraničí (konkrétně v ČR). Žalovaný se měl zabývat zejm. tím, zda je u takových osob dáno zvýšené riziko kontrol ze strany běloruských státních orgánů a zda jsou osoby navrátilců v domovské zemi kvůli dlouhodobému zahraničnímu pobytu perzekvovány. Za tím účelem si měl opatřit relevantní podklady.
42. Žalovaný si pro posouzení této otázky opatřil dva podklady, které se tohoto tématu přímo dotýkají, konkrétně Informaci OAMP ze dne 7. 3. 2025 a Informaci OAMP ze dne 19. 9. 2025. Žalobkyně v žalobě namítala, že otázka hrozeb pro navrátilce do Běloruska nebyla žalovaným dostatečně vypořádána, protože předmětné zprávy o zemi původu ani napadené rozhodnutí nezohledňují její specifické postavení, tedy že v ČR pobývala řadu let, přičemž zde následně žádala o udělení mezinárodní ochrany. Soud zjistil, že Informace OAMP ze dne 7. 3. 2025 vychází z předpokladu, že za osobu dlouhodobě pobývajících v zahraničí je považován každý, kdo mimo Bělorusko žije déle než 6 měsíců (č. l. 124 ve správním spisu). Žalobkyně v ČR pobývala mnohem déle, když poprvé přicestovala už v roce X. Informace v předmětné zprávě se pak zcela zjevně netýkají Bělorusů, kteří se do vlasti vrací z dovolené nebo krátkodobých pobytů v zahraničí. Není tudíž důvodná námitka, že žalovaný nevzal v potaz dlouhodobý pobyt žalobkyně v zahraničí. Žalovaný pak z této zprávy zjistil, že ačkoli běloruští občané vracející se z ciziny mohou čelit vyššímu riziku provedení důkladnější kontroly při překračování státní hranice, nevede sama skutečnost, že navrátilce dlouhodobě žil mimo Bělorusko, ke spáchání přestupku, není-li u osoby nalezen z pohledu běloruského režimu extremistický obsah. Žalovaný konstatoval, že nalezení takového závadného protirežimního obsahu je u žalobkyně nepravděpodobné, neboť stejně jako jiní navrátilci může přijmout opatření, která jí umožní před běloruskými orgány ještě lépe skrýt svou digitální stopu (k tomu se soud více vyjadřuje dále v tomto rozsudku). O nutnosti převážet s sebou fyzické předměty, které by mohly automaticky vzbuzovat podezření u členů pohraničních složek (těmi jsou podle Informace OAMP ze dne 7. 3. 2025 např. červeno-bílá stuha či symboly související s ukrajinskou státností) žalobkyně nehovořila. K možným výsledkům takových osob se soud vyjádří níže.
43. Podle Informace OAMP ze dne 7. 3. 2025 navrátilcům osobám nejsou kladeny žádné překážky v přístupu ke státním službám, nejsou omezovány v přístupu ke zdravotnickým nebo vzdělávacím službám. Začlenění těchto osob do běloruské společnosti je bezproblémové, občané na ně nenahlíží v negativním světle. Na pracovním trhu se mohou setkat s překážkami pouze, jsou-li na tzv. černých listinách, a to např. z důvodu, že se v zahraničí otevřeně účastnily protirežimních protestních akcí. Takoví navrátilci pak mohou mít problémy s přístupem k vysoce kvalifikovaným pozicím ve veřejné i soukromé sféře.
44. Na základě výše uvedeného je zřejmé, že žalovaný neopomenul zvážit skutečnost, že žalobkyně léta pobývala v České republice. Současně dostal požadavku, aby podklady,

z nichž vycházel, byly v maximální možné míře relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální a vycházející z vícero zdrojů, transparentní a dohledatelné (rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81). Soud se ztotožnil se závěry žalovaného, že sama skutečnost dlouhodobého pobytu v zahraničí není z pohledu běloruských orgánů přestupkovým ani trestněprávním jednáním, navrátilci nejsou vyloučeni ze společnosti a ani z přístupu ke službám. I kdyby žalobkyně byla ohrožená omezením svých pracovních možností ve vlasti, nebyl by zmiňovaný důsledek, tj. omezená možnost získat vysoce kvalifikovanou pozici, azylově relevantním. Nadto z výpovědi žalobkyně ani neplyne ambice o takovou pracovní pozici usilovat. Lze tedy konstatovat, že žalovaný v tomto směru dodržel závazný právní názor zdejšího soudu vyjádřený ve zrušujících rozsudku a námitka žalobkyně nebyla důvodná.

45. K situaci žadatelů o mezinárodní ochranu žalovaný obstaral zprávu Informace OAMP ze dne 19. 9. 2025 týkající se běloruských občanů, kteří dlouhodobě pobývali v zahraničí a následně tam žádali o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul, že Bělorusko nemá zákon, který by podání žádosti o mezinárodní ochranu kriminalizoval v rovině trestní ani přestupkové. Informace o zemi původu sice rovněž uvádějí, že v případě navrátilců po podání žádosti o mezinárodní ochranu nelze vyloučit aplikaci některých ustanovení trestního zákoníku týkajících se diskreditace Běloruské republiky, avšak takovou možnost označují podklady za spíše hypotetickou, protože není znám žádný případ, v němž by osoba byla stíhána podle těchto ustanovení čistě na základě podání žádosti o mezinárodní ochranu (č. l. 122 a 123 správního spisu). Riziko zvýšeného zájmu běloruských orgánů o zjištění, zda žalobkyně v ČR byla žadatelkou o mezinárodní ochranu, je rovněž minimální, pokud žalobkyně není veřejně politicky aktivní osobou.
46. Žalobkyně měla za to, že běloruské orgány by se o jí podané žádosti o mezinárodní ochranu v ČR mohly dozvědět z jejího cestovního pasu, a to na základě scházajícího vyznačeného pobytového oprávnění, které by podání žádosti mohlo indikovat, příp. by to mohlo vyplynout z její soukromé konverzace, k níž by se úřady mohly při lustraci jejího telefonu dostat. Ohledně těchto obav soud konstatuje, že žalobkyně může své chaty, ze kterých je zřejmé, že podala žádost o mezinárodní ochranu, z telefonu odstranit. Ze správního spisu i napadeného rozhodnutí pak vyplývají způsoby, které omezují možnost přístupu běloruských orgánů ke smazaným soukromým datům v mobilních zařízeních. Zároveň soud opakuje, že i kdyby se běloruské úřady o podání žádosti nějakým způsobem dozvěděly, samotné usilování o mezinárodní ochranu není jednáním, za které by běloruským občanům v běžných případech hrozila sankce. Žalobkyně namítala, že k přiznání své žádosti o mezinárodní ochranu by mohla být donucena nátlakem či dokonce mučením. K tomu však soud uvádí, že se jedná o pouhou spekulaci nepřiléhavou individuální situaci žalobkyně, která je zcela běžnou občankou a nikdy svůj nesouhlas s režimem navenek neprojevovala, ze shromážděných informací pak nevyplývá, že by v běžných případech byly u osob vracejících se ze zahraničí používány takové metody. V této souvislosti soud k důkazu neprováděl žalobkyní označenou zprávu Global Torture Index 2025: Belarus Factsheet, neboť jde o zprávu shrnující a obecnou, žalobkyní citovaný úryvek není nijak přiléhavý její konkrétní situaci. I zprávy ve spise (např. Informace OAMP ze dne 27. 5. 2025) popisují, že v zemi v určitých případech dochází k mučení a ke krutému zacházení, nicméně z hlediska případu žalobkyně nebylo shledáno významné riziko, které by bylo vyšší, než u jiných běžných občanů.

47. Žalovaný se v návaznosti na zrušující rozsudek zabýval též tím, co se děje s osobami nahlášenými Ministerstvu vnitra, které pozbyly pobytové oprávnění v jiné zemi a nevrátily se dle harmonogramu. Z Informace OAMP ze dne 19. 9. 2025 k tomu zjistil, že pokud se občan nevrátí ze zahraničí podle plánu nebo přijde o původní pracovní povolení, může být tato skutečnost běloruskými úřady zaznamenána a může potenciálně vést k obtížnému získání povolení k další práci v zahraničí nebo mohou být takové osoby klasifikovány jako nezaměstnaní (a následně přijít např. o sociální podporu). Dle žalovaného však nejsou takové možné důsledky azylově relevantní. Z dané zprávy též vyplynulo, že má každý běloruský občan povinnost nahlásit příslušnému orgánu svůj záměr přesídlit do zahraničí; pokud se občané v roce 2023, kdy tato právní úprava vstoupila v účinnost, již nacházeli mimo Bělorusko, např. na základě pobytového povolení, povinnost hlášení na ně rovněž dopadla. Žalobkyně svoje pobytové oprávnění ani jeho pozbytí běloruským úřadům nenahlašovala, tedy nesplnila povinnost dodržet pobytový harmonogram. Zpráva ale jednoznačně hovoří o tom, že současná úprava se sankcí za nedodržení nahlášovacích povinností nepočítá, ačkoli je zde možnost budoucího zavedení. Žalovaný proto správně došel k závěru, že informace ze správního spisu nenásvědčují tomu, že by žalobkyně měla být aktuálně ohrožena z důvodu nedodržení této povinnosti. Argumentaci žalovaného týkající se osob, které do zahraničí cestují s pomocí licencované pracovní agentury, považuje soud za nadbytečnou, když žalobkyně tuto službu zjevně nevyužila. Lze však uzavřít, že žalovaný postupoval v souladu se závazným právním názorem soudu a otázku nenahlášení pobytu v zahraničí adekvátně vypořádal.
48. Soud tak neshledal důvodnou námitku žalobkyně, že se nachází v natolik specifické situaci, že na základě shromážděných podkladů nemohlo dojít k řádnému posouzení jejího azylového příběhu, a že se s jejím postavením žalovaný v napadeném rozhodnutí vůbec nevypořádal. Zmiňované Informace OAMP se podrobně zabývaly situací osob dlouhodobě pobývajících mimo Bělorusko a postavením neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu, a to z hlediska jejich možné perzekuce. Žalovaný tedy ve vztahu k možnému pronásledování či vzniku vážné újmy žalobkyni pro její dlouhodobý pobyt v ČR a následně podanou žádost o mezinárodní ochranu disponoval dostačujícími podklady, které jsou její situaci příléhavé a v napadeném rozhodnutí náležitě reflektované, žalovaný se s těmito okolnostmi náležitě vypořádal.
49. Žalovaný se dle zrušujícího rozsudku měl rovněž vypořádat s tvrzeními žalobkyně o možné perzekuci za její aktivity na sociálních sítích, za tímto účelem měl znovu vyhodnotit podklady ve spise (tj. Informaci OAMP ze dne 23. 4. 2024 a ze dne 20. 2. 2024) a učinit z nich skutkové závěry.
50. Soud zjistil, že žalovaný již mezi podklady pro rozhodnutí znovu nezařadil výše zmíněné Informace OAMP, které měl podle právního názoru soudu znovu vyhodnotit. Takový postup ale soud nepovažuje za nerespektující závazný právní názor, neboť tyto podklady byly již s ohledem na datum nového rozhodnutí staršího data, přičemž žalovaný shromáždil podklady nové a aktuální, které se podrobně věnují tématu monitoringu sociálních sítí a souvisejících otázek. Tyto nové podklady se tak věnují relevantní problematice detailněji a ve větším rozsahu než zprávy původní (zejm. jde o zprávu Informace OAMP ze dne 11. 3. 2025 popisující monitoring sociálních sítí, Informaci OAMP ze dne 19. 9. 2025 věnující se navrátilcům do země a Informaci OAMP ze dne 7. 3. 2025, která se mj. týká kontrol na hranicích Běloruska).

51. Žalovaný se na podkladě shromážděných zpráv v napadeném rozhodnutí zabýval aktivitou žalobkyně na sociálních sítích a možnými důsledky.
52. V první řadě ohledně kontrol na hranicích nezpochybňoval, že může docházet k důkladným kontrolám pasažérů a jejich mobilních telefonů za účelem nalezení jakéhokoli závadného obsahu, přičemž za kriminální jednání je považováno např. i lajkování materiálů kritizujících vládu; dlouhodobý pobyt v cizině pak zvyšuje pravděpodobnost důkladnější kontroly. Nepopřel, že tedy u žalobkyně může být provedena i důkladná kontrola včetně kontroly mobilního telefonu. Nicméně, byť i skutečnost dlouhodobého pobytu v zahraničí může být faktorem pro provedení důkladnější kontroly (viz Informace OAMP ze dne 11. 3. 2025), tyto důkladnější kontroly se zaměřují především na osoby figurující na zvláštních seznamech – seznamy osob podezřelých z terorismu a extremismu, jako jsou nezávislí novináři, kritici režimu nebo aktivisté, příp. osoby, v jejichž cestovním pasu je vyznačeno ukrajinské vízum nebo jsou občany Ukrajiny. V případě žalobkyně se však nejeví jako pravděpodobné, že by její jméno bylo vedené na kterémkoli ze zvláštních seznamů.
53. Žalovaný též (na podkladě Informace OAMP ze dne 11. 3. 2025) uvedl možný postup k ošetření sociálních sítí. Jednou z možností je smazání příslušné aktivity v telefonu, aby nebyla pro běloruské bezpečnostní složky dohledatelná, k tomu žalovaný odkázal i na konkrétní návod z Instagramu, jak smazat lajky. Dále odkázal na možnost vytvoření tzv. second space či pořízení druhého mobilního telefonu, který lze zaplnit nezávadným obsahem včetně nového telegramového účtu. Pokud jde o užívání české SIM karty, žalovaný to neoznačil jako univerzální řešení, nicméně její užívání evidentně ztěžuje běloruským úřadům přístup k datům v mobilním telefonu, neboť běloruští operátoři informace s úřady sdílí.
54. Je třeba připustit, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí explicitně nezabýval možností využití softwaru, který dokáže číst i odstraněná data. Nicméně z Informace OAMP ze dne 11. 3. 2025 se podává, že bezpečnostní složky mohou při kontrole na hranicích využívat speciální software a hardware, který umožňuje stažení a následnou analýzu všech informací v elektronickém zařízení, umožňuje rychlé a vzdálené skenování obsahu i obnovu/průzkum historických dat včetně smazaných informací. Tento specializovaný software pravděpodobněji využívají příslušníci KGB, spíše než řadoví příslušníci; zdroje rovněž neuvádí rozsah ani frekvenci užití tohoto obnovovacího softwaru. Příslušníci KGB pak nekontrolují plošně všechny navracející se osoby, tito provádějí důkladnější kontroly (včetně pohovoru) pouze v některých případech, kdy faktorem může být např. „divné“ chování nebo neuposlechnutí výzvy bezpečnostních složek. Tatáž informace pak hovoří o tom, že ze zkušeností kontrolovaných osob dochází ke kontrolám telefonů na hranicích nejčastěji manuálně, např. zadáváním klíčových slov, tedy ne za pomoci softwaru, který obnovuje a čte odstraněná data. Ze správního spisu tak nevyplyvá žádná rozšířená praxe všech bezpečnostních složek spočívající v používání tohoto softwaru. Nadto nebylo popsáno žádné jednání žalobkyně, které by mělo příslušným orgánům dát záminku, aby se o obnovení veškerých dat v jejím mobilním zařízení při jakékoli, i namátkové, kontrole pokoušely. Žalobkyně totiž neuvedla fyzickou účast na žádné protestní akci v Bělorusku ani v zahraničí, účast na politickém meetingu, aktivitu v opozičních telegramových či jiných kanálech či sledování nezávislých médií. Uvedla pouze minimální aktivitu na svém instagramovém účtu před mnoha lety spočívající v repostování kusu videa o situaci v Bělorusku v X ve formátu tzv. Instagram story (tj. stories, které hned mizí, kdy

podle svých slov už poté nikdy nic nesdílela), a příležitostně označení zpravodajských článků lajkem, kdy však se nemělo jednat o potenciálně problematické články (ani při jednání pak neuváděla, že by se obávala postihu za lajkování článků).

55. Soud v této souvislosti doplnil dokazování o výňatky ze zprávy EUAA z května 2026 Belarus: Political Opposition and Dissent (dostupná na <https://www.euaa.europa.eu/publications/coi-report-belarus-political-opposition-and-dissent>), kdy pasáže odkazované žalobkyní soud přeložil pomocí nástroje DeepL. V kapitole 3. 1. 2. se uvádí, že bezpečnostní složky provádějí na hraničních přechodech systematické a rutinní kontroly mobilních telefonů a kontrolují a zadržují osoby vracující se ze zahraničí. Při překročení hranice z Litvy nebo Polska jsou osoby údajně podrobeny krátkým výslechům. Kontroly na hraničních přechodech se zaměřují na vazby na organizace označené za extremistické – mimo jiné prostřednictvím darů fondům klasifikovaným jako extremistické – a také na známky podpory protivládních aktivit, včetně sledování nezávislých médií, účasti na demonstracích v zahraničí a vyjadřování podpory Ukrajině. Pohraniční stráž běžně kontroluje osoby, které pobývaly v zahraničí déle než šest měsíců, stejně jako osoby s cizím povolením k pobytu nebo osoby, které cestovaly na Ukrajinu, a ukrajinské státní příslušníky vstupující do Běloruska. Kontroly se mohou provádět na jakémkoli hraničním přechodu, včetně letišť. V praxi však k většině navrácení dochází přes pozemní hranice kvůli nedostatku přímých leteckých spojení s většinou evropských zemí. V lednu 2026 organizace Viasna informovala o zintenzivnění kontrol na hranicích. Na hraničních přechodech údajně úřady využívají specializovaný software k získávání a analýze dat ze zařízení cestujících, stejně jako „propojené boty v aplikaci Telegram“ k získávání podrobných osobních údajů. Kromě toho jsou osoby evidované v databázi Besporiadki, která zaznamenává osoby odsouzené v trestních nebo správních řízeních souvisejících s protestní činností, při každém překročení hranice podrobeny povinným, intenzivním kontrolám, jako jsou „hloubkové prohlídky“ a „vyčerpávající výslechy“. V prosinci 2025 nezávislý zpravodajský server BG. Media informoval o rozsáhlých kontrolách, prohlídkách mobilních telefonů a výsleších na polsko-běloruské hranici, které se týkaly studentů, osob s povolením k pobytu v zahraničí a lidí, kteří Bělorusko delší dobu nenavštívili. Někteří cestující se rozhodují nejprve vycestovat do Ruska a do Běloruska pak přejít z ruského území, protože hraniční kontroly na rusko-běloruské hranici byly dříve méně přísné. Na počátku roku 2026 se však tato trasa stala méně bezpečnou, protože běloruští pohraničníci začali provádět kontroly i na této hranici a podrobovat osoby výslechům, mimo jiné ohledně jejich volební historie, účasti na minulých protestech a postoje k válce na Ukrajině. V důsledku toho byly hlášeny i zatýkání na bělorusko-ruské hranici.
56. V kapitole 3. 1. 1 dané zprávy se uvádí, že úřady provádějí rozsáhlé sledování online aktivity. Osoby, které se snaží zůstat na internetu v anonymitě, lze identifikovat prostřednictvím telefonních čísel spojených s jejich účty, IP adres a spolupráce mezi bezpečnostními složkami a telekomunikačními operátory. Bezpečnostní služby rovněž sledují zahraniční online komunity, které Bělorusové aktivně využívají, jako jsou například účty na sociálních sítích spravované ukrajinskými blogery. Při domovních prohlídkách požadují příslušníci bezpečnostních složek přístup k osobním elektronickým zařízením a někdy k jejich odemčení nutí lidi za použití násilí nebo výhrůžek. Bylo rovněž zaznamenáno, že se jim podařilo získat dříve smazané informace, jako například fotografie konverzací. Kromě toho se bezpečnostní složky údajně dostávaly k telefonům zadržených osob, aby si vytvořily podklady pro trestní stíhání, a to mimo jiné tím, že navazovaly

kontakt s chatboty občanských iniciativ nebo přihlašovaly uživatele k odběru kanálů na Telegramu spojených s údajnými extremistickými aktivitami. Další taktika, na kterou upozornily organizace na ochranu lidských práv, spočívá ve vytváření falešných chatbotů, které napodobují legitimní kanály, s cílem shromažďovat údaje o uživateli pro účely následných zadržení.

57. Soud má za to, že informace obsažené ve shora citované zprávě EUAA z května 2026 nepřinášejí v zásadě nic nového oproti informacím obsaženým v Informaci OAMP ze dne 7. 3. 2025 a Informaci OAMP ze dne 11. 3. 2025, která je navíc v některých aspektech podrobnější. Tedy, z nové zprávy, stejně jako ze zpráv ve spise, plyne, že na hranicích se provádějí rozsáhlé kontroly včetně kontrol mobilních telefonů, kontroly na hraničních přechodech se však zaměřují na vazby na organizace označené za extremistické a na známky podpory protivládních aktivit, včetně sledování nezávislých médií, účasti na demonstracích v zahraničí a vyjadřování podpory Ukrajině. V některých případech mohou kontroly provádět i příslušníci KGB, u kterých je větší pravděpodobnost použití software, který je schopen obnovit i odstraněná data, nicméně, z informací rozhodně neplyne, že by takový postup byl systematicky aplikován u všech navrátilců po dlouhodobém pobytu v zahraničí.
58. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný aktivitu žalobkyně na sociálních sítích (v podstatě jednorázovou spočívající v repostování části videa již v X) nevyhodnotil jako dostatečně relevantní, aby se jí běloruské orgány blíže zabývaly nebo měly důvod ji dlouhodobě cíleně monitorovat; soud se s tím ztotožňuje. Tento závěr odpovídá Informaci OAMP ze dne 7. 3. 2025, dle které mezi extremistické materiály patří média kritizující režim, materiály opozičních a aktivistických skupin včetně posílání finančních příspěvků těmto skupinám, postih pak hrozí za odebírání extremistických médií, lajkování materiálů kritizujících vládu nebo za kladný komentář příspěvků extremistických organizací. Rovněž dle Informace OAMP ze dne 11. 3. 2025 se úřady zaměřují na politické vězně a politicky aktivní jedince, blogery a jedince napojené na veřejně známé platformy, zacházení s extremistickými materiály (sdílení, like sledování), sledování nezávislých médií. Nic z toho však žalobkyně neprováděla, pokud dávala v poslední době like, jednalo se o běžné články. Tedy i za předpokladu, že by smazaná data v mobilním telefonu žalobkyně byla obnovena, nejeví se v širší souvislosti azylového příběhu žalobkyně dostatečně pravděpodobné, že by jí kvůli tomu hrozilo pronásledování nebo skutečné nebezpečí vzniku vážné újmy. Je též třeba znovu upozornit, že použití obnovovacího softwaru není samozřejmostí při každé kontrole osob dlouhodobě pobývajících v zahraničí při překračování státní hranice, obnovení dat v telefonu žalobkyně tedy ani není nevyhnutelným následkem jejího návratu do vlasti.
59. Žalobkyně nesouhlasila ani s efektivností doporučení žalovaného odstranit aplikaci Telegram z mobilního telefonu, neboť by její absence mohla u orgánů kontrolujících státní hranice vyvolávat podezření. Doplnila také, že v minulosti již docházelo k únikům informací o uživateli zapojených do opozičních kanálů na Telegramu.
60. Je třeba konstatovat, že dle podkladů ve spise se nedoporučuje zcela odstranit aplikaci Telegram. Žalovaný však nedoporučil žalobkyni aplikaci Telegram z mobilního zařízení bez dalšího smazat, ale mířil na smazání a následné opětovné stažení aplikace, přičemž takový postup by žalobkyni umožnil nový telegramový účet neztotožnit s jejím telefonním číslem a jménem, přičemž by si také mohla nastavit tzv. neveřejné chaty, v nichž by se automaticky mazala historie konverzace. V těchto doporučeních žalovaný vycházel z Informace OAMP ze dne 11. 3. 2025, která říká, že preventivně je dobré vyčistit všechny

sociální sítě, včetně Telegramu a Instagramu, a potvrzuje možnost automatického mazání historie aplikace. Nicméně, žalobkyně ani nepopisovala, že by na Telegramu provozovala jakékoli problematické aktivity. Tatáž zpráva o zemi původu pak hovoří o případu úniku dat uživatelů zapojených ve veřejně opozičních kanálech jako např. *Bělaniskaga gajuna*. Žalobkyně však žádné své zapojení v opozičních kanálech netvrdila. Uvedla, že na Telegramu sleduje pouze skupinu X, přičemž k tomu výslovně uvedla, že to není „*nic opozičního*“ a ve skupině jde pouze o sdílení informací (č. l. 12 ve správním spisu). Zpráva o zemi původu ovšem zmiňuje pouze únik dat uživatelů z opozičních skupin, jejichž členkou ani sledující žalobkyně není.

61. Ve světle výše uvedeného soud podotýká, že i další doporučení žalovaného, tedy vytvoření tzv. second space v telefonu, odstranění jistých aktivit z Instagramu nebo další opatření k vymazání historie jiných aplikací byla namíste a v souladu se shromážděnými informacemi, neboť výrazným způsobem mohou ještě o něco snížit riziko nalezení čehokoli problematického v jejím telefonu. Jak již bylo řečeno, případné nasazení software, který dokáže v mobilních telefonech číst data již smazaná, není v případě kontroly žalobkyně dáno jako nevyhnutelné, když tento software používá zejm. složka KGB, která nevede zdaleka všechny kontroly prováděné na státních hranicích Běloruska. Žalovaný pak žalobkyni nedoporučoval, aby cestovala do vlasti s úplně prázdným telefonem, avšak doporučoval jeho očistění, případně i pořízení druhého telefonu, kde může od počátku aplikovat určitá opatření.
62. Žalobkyně dále namítala, že argumentace žalovaného používáním české SIM karty je nepřipadná, neboť opomíjí kontext, ve kterém podklady o SIM kartách hovoří, dle žalobkyně používání běloruské SIM karty orgánům pouze usnadňuje osoby je používající lokalizovat. Soud k tomu zjistil, že v Informaci OAMP ze dne 11. 3. 2025 je obecně řečeno, že používání běloruských SIM karet usnadňuje přístup k datům uživatele telefonu, neboť běloruské telekomunikační společnosti státním orgánům poskytují data o svých zákaznících. Ačkoli jsou tedy SIM karty zmiňovány i v souvislosti s možností lokalizace osoby, toto se týká jen praxe zápisu unikátního čísla SIM karty na hranicích u kontrolovaných osob, pomocí kterého je možné sledovat uživatele na území Běloruska. Soud proto považuje za správný závěr žalovaného, že s používáním české SIM karty klesá riziko zjištění a sledování dat v mobilním telefonu, neboť je opřen o informace založené ve správním spisu.
63. Soud si je rovněž vědom, že Informace OAMP ze dne 11. 3. 2025 popisuje monitoring sociálních sítí a systematické prohledávání a hodnocení obsahu na internetu, včetně telegramových platforem. Tuto skutečnost zvažoval i žalovaný v napadeném rozhodnutí. Na základě dostupných informací připustil, že aktivity běloruské diaspory mohou být agenty či skrze online působení monitorovány, avšak běloruské úřady nemají kapacity sledovat všechny své občany pobývající dlouhodobě v zahraničí, proto jsou pro sledování prioritizováni aktivisté či zástupci opozičních proudů. U běžných občanů se dá předpokládat, že je orgány nesledují (č. l. 122 ve správním spisu). Žalobkyně přitom uvedla, že se nikdy nezúčastňovala protestních akcí nebo meetingů, svůj názor na běloruskou politiku veřejně nevyjadřuje, mlčí a dělá si své věci, protože nic jiného nemá cenu (č. l. 12 ve správním spisu). V případě žalobkyně tedy nebyly indikovány důvody, pro které by se měla ocitnout v hledáčku orgánů monitorujících činnost běloruských vystěhovalců, a proto se jakékoli systematické a cílené sledování (nejen online) aktivit žalobkyně běloruskými státními orgány jeví jako velmi nepravděpodobné.

64. Žalobkyně v řízení tvrdila, že na svém instagramovém profilu měla po X sdílet část videa popisující situaci v zemi. Tento příspěvek byl dostupný pouze po dobu 24 hodin, protože se jednalo o instagramové story. Žalobkyně současně uvedla, že vlast navštívila naposledy v roce X a na jejím území od X bez potíží pobývala. Popsaný incident, při kterém spolu s další cestující měla být vybrána z autobusu mířícího z Minsku do Prahy k namátkové kontrole, jíž následoval zákaz hranici překročit, nepovažuje soud za známku toho, že by žalobkyně byla zanesená ve vládních databázích kritiků režimu a byla jí z tohoto důvodu věnována zvláštní pozornost ze strany běloruských orgánů. Jak důvodně konstatoval žalovaný v napadeném rozhodnutí, žalobkyni nebylo umožněno vycestovat nikoli na základě kontroly obsahu jejího mobilního zařízení, ale na základě nesrovnalosti v cestovních dokladech. Z popsané situace vyplývá spíše excés, libovůle daného příslušníka bezpečnostních složek, který žalobkyni odepřel opětovný nástup do autobusu směrem z Běloruska kvůli údajnému scházejícímu povolení vycestovat. Žalovaný přiléhavě poukázal i na skutečnost, že žalobkyně chtěla z Běloruska vycestovat X, což se jí nepodařilo, ale již na X si opatřila letenky s přestupem X a do ČR přicestovala, aniž by na této cestě čelila jakýmkoli potížím nebo průtahům s kontrolami. Dá se předpokládat, že kdyby běloruské orgány dlouhodobě aktivity žalobkyně monitorovaly a považovaly by ji za kritika režimu, byla by již tehdy nejspíše při výjezdu ze země nějak konfrontována. To se však nestalo, v zemi pobývala bez problémů a přes uvedený incident poté bez problému vycestovala. Žalobkyně ve správním řízení ani v žalobě netvrdila žádnou okolnost, která by nasvědčovala tomu, že se její jméno nachází na nějakém vládním seznamu kritiků režimu či jiných nepohodlných osob, či že je terčem zájmu státních orgánů.
65. Po roce X pak její online aktivita nezesílila, naopak žalobkyně již žádné útržky o dění v Bělorusku ve stories na svém instagramovém účtu nesdílela, výslovně uvedla, že se k situaci v Bělorusku veřejně vůbec nevyjadřuje, mlčí a dělá si své věci. Omezuje se na občasné lajk pod běžné články o Bělorusku, nicméně nepopisovala, že by se mělo jednat o články jakkoli kritické či opoziční. Z těchto tvrzení neplyne ani vůle žalobkyně být politicky aktivní a veřejně verbalizovat svůj nesouhlas s běloruským režimem v budoucnosti, tedy po jejím návratu do vlasti.
66. Žalobkyně nehovořila ani o tom, že by potížím ve vlasti čelili její příbuzní nebo že by se státní orgány na žalobkyni (např. v místě jejího bydliště) jakkoli vyptávaly. Informace OAMP ze dne 7. 3. 2025 pak uvádí, že problémy mohou mít zejm. rodiny těch, kteří figurují na seznamech aktivistů, kritiků režimu, extremistů nebo teroristů. A ačkoli se s komplikacemi spočívajícími v omezeních s nakládáním majetku, domovních prohlídkách nebo výhrůžkách mohou setkat i rodiny vystěhovalců, kteří nejsou kritiky režimu, ani tyto problémy svých příbuzných žalobkyně netvrdila.
67. Všechny výše uvedené skutečnosti tak zakládají důvod se oprávněně domnívat, že žalobkyně s vysokou pravděpodobností terčem zájmu běloruských orgánů nebyla a není, a tudíž pro případ návratu do vlasti nelze předpokládat, že by mohla mít odůvodněný strach z pronásledování nebo že by jí hrozilo nebezpečí vážné újmy.
68. Žalobkyně se též obávala možného provedení domovní prohlídky a možného nalezení druhého telefonního zařízení. K tomu soud konstatuje, že Informace OAMP ze dne 11. 3. 2025 sice zmiňuje možnost provedení razíí v celých komunitách, kdy je kontrolován dům po domu a nasazení příslušníci pátrají po telefonech, tyto zásahy jsou ovšem čistě nahodilé (č. l. 127 ve správním spisu). O nějaké systematickosti, pravidelnosti či plošné

aplikaci zpráva nesvědčí. Tedy, nelze sice vyloučit, že i v případě žalobkyně může dojít v jejím bydlišti k namátkovým domovním prohlídkám, takový scénář je však spíše hypotetický, nikoli přiměřeně pravděpodobný. Navíc tyto praktiky mohou postihnout v podstatě jakékoli obyvatele Běloruska a není dána žádná zvýšená pravděpodobnost, že by se měly týkat právě žalobkyně. V této souvislosti soud konstatuje, že obecná nepříznivá lidskoprávní situace v zemi původu či existence autoritářského režimu k možnosti udělení mezinárodní ochrany zpravidla nepostačuje, konkrétně ve vztahu k Bělorusku soud poukazuje na usnesení NSS ze dne 30. 5. 2024, č. j. 9 Azs 128/2024-37.

69. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-36, uvedl, že: *„v rámci přezkumu důvodů pro udělení mezinárodní ochrany je tedy zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická, rozhodně však nemusí dosahovat či přesahovat 50 % (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, a ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010-112).“* Test přiměřené pravděpodobnosti byl pak blíže vyložen v rozsudku NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82: *„Přiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu do země původu (...) je dána tehdy, když-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznamená to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane (...), nýbrž to, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek brozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným.“*
70. Žalobkyně v řízení sama uvedla, že se neobává ani tak postihu za své online aktivity, jako spíše postihu za její dlouhodobý pobyt v zahraničí. Dále pak v žalobě připustila, že jí vyložená rizika se samostatně mohou jevit jako slabý základ pro odůvodněné obavy, ale pokud by je žalovaný posoudil kumulativně, všiml by si, že riziko negativních následků je reálné. K tomu odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. 6 Azs 4/2012-67, který se věnuje tzv. pronásledování na kumulativním základě: *„Správní orgán i soudy jsou povinny posuzovat, zda v případě žadatele o mezinárodní ochranu nebyly naplněny azylové důvody (tedy zda žadatel nebyl pronásledován či nemá odůvodněný strach z pronásledování) ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, i v situaci, kdy v zemi svého původu čelil sérii ústrků, které samostatně nedosahovaly takové intenzity či systematickosti, aby je bylo možno považovat za azylově relevantní, avšak které požadované intenzity mohou dosahovat teprve ve svém souhrnu (tzv. pronásledování na kumulativním základě).“* Soud však citovaný rozsudek nepovažuje za přílehlavý na posuzovanou věc, skutkové okolnosti v něm hodnocené Nejvyšším správním soudem byly odlišné, ačkoli se také jednalo o občana Běloruska. Stěžovatel se osobně ve vlasti účastnil meetingů a demonstrací, činili tak i jeho rodiče, stěžovatel měl vazby na další osoby z řad opozice, třikrát byl pro své aktivity předvoláván na policii, svůj politický názor hlasitě a veřejně projevoval, byl odposloucháván a bylo proti němu zahájeno trestní stíhání. To je zcela nesrovnatelné s případem žalobkyně, která před svým odjezdem z vlasti žádné potíže nepociťovala, své výhrady navenek neprojevovala, charakterizuje jí pouze to, že pobývala delší dobu v zahraničí a požádala o mezinárodní ochranu, což však žalovaný jako azylově relevantní okolnosti vyvrátil. Nelze tak zvažovat jakoukoli kumulaci situací, ve kterých by žalobkyně zažívala od běloruských institucí jakoukoli formu útaku, a nejsou dány relevantní okolnosti, které by bylo třeba posuzovat kumulovaně.

71. Je třeba konstatovat, že žalobkyně v žalobě z velké části argumentovala pouze hypotézami. Ve své argumentaci vrstvila jednu domněnku za druhou a vyvozovala z toho závěry, které nejsou přiměřeně pravděpodobné a přiléhavé její situaci, neboť jim nenasvědčuje minulé jednání běloruských orgánů ve vztahu k žalobkyni, individuální charakteristiky aktivit žalobkyně a k nim se vztahující informace o zemi původu. Ve výsledku profil žalobkyně není takový, že by měl zavdávat příčinu pro zvýšený zájem běloruského režimu o její osobu. Azylový příběh předkládaný žalobkyní podle názoru soudu nezakládá přiměřenou pravděpodobnost, že po návratu bude čelit takovým potížím, které by byly pronásledováním ve smyslu § 12 zákona o azylu. Zároveň lze konstatovat, že aktivita žalobkyně v online prostoru byla žalovaným posouzena z různých úhlů pohledu a na základě relevantních informací o zemi původu.
72. Přiměřeně pravděpodobné se nejeví ani ohrožení žalobkyně provedením výslechu příslušníky běloruských bezpečnostních složek s časovým odstupem od příjezdu do země. Žalobkyně během řízení před správním orgánem netvrdila nic, co by nasvědčovalo tomu, že je v hledáčku tajných služeb či bezpečnostních složek. Tedy žalobní argument, že běloruské bezpečnostní složky svévolně používají násilí, mučící techniky a prostředky vynucení doznání na zadržených osobách, je proto ve vztahu k žalobkyni bezpředmětný, neboť tento scénář je v jejím případě pouhou domněnkou, eventualitou, kterou sice nelze zcela vyloučit, ale která není s dostatečnou měrou očekávatelná.
73. V případě úvah o vzniku vážné újmy podle ust. § 14a zákona o azylu je třeba vzít v potaz tzv. test reálného nebezpečí. Tomu je nutno rozumět tak, „že ve významném procentu případů obdobných situací stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže [žadatel o mezinárodní ochranu] má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho“ (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82). V tomtož rozsudku pak Nejvyšší správní soud uvedl, že test reálného nebezpečí je přísnější než *test přiměřené pravděpodobnosti* aplikovaný ve vztahu k institutu azylu, přičemž však nedosahuje důkazního standardu *nade vše pochybnost*. V napadeném rozhodnutí žalovaný odkázal na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, ze které plyne, že žalobkyně by musela vylicit zvláštní rizikové faktory v případě návratu do země původu, které by vedly ke skutečnému a bezprostřednímu nebezpečí mučení nebo krutého a nelidského zacházení či trestu.
74. K závěru o skutečném nebezpečí zpravidla nepostačí obecně problematická lidskoprávní situace v domovské zemi a automatické ohrožení všech jejích obyvatel mučením či jiným obdobným zacházením. Toto potvrdil Nejvyšší správní soud i konkrétně ve vztahu k Bělorusku, a to ve svém usnesení ze dne 30. 5. 2024, č. j. 9 Azs 128/2024-37: „Dle ustálené judikatury platí, že ačkoliv je Bělorusko autoritářským a nedemokratickým státem, nelze žadateli z této země udělit mezinárodní ochranu bez dalšího, a to ani po posledních prezidentských volbách, napadení Ukrajiny Ruskem či po uvalení sankcí ze strany Evropské unie (viz usnesení NSS ze dne 12. 12. 2023, č. j. 10 Azs 238/2023-30, bod 7, nebo ze dne 22. 2. 2024, č. j. 2 Azs 350/2023-27, bod 13). I žadatel, jehož domovským státem je Bělorusko, musí podrobně vypovědět svůj azylový příběh a tvrdit, že mu v Bělorusku pravděpodobně (nikoli hypoteticky) hrozí nebezpečí pronásledování z důvodů podle § 12 zákona o azylu; případně že mu hrozí reálné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 téhož zákona (srov. usnesení NSS ze dne 23. 3. 2023, č. j. 3 Azs 298/2022-41, bod 6).“ Žalobkyně sice vypověděla svůj azylový příběh, který odvozovala od svého dlouhodobého pobytu mimo Bělorusko a od své aktivity na sociálních

sítích, nicméně tyto skutečnosti žalobkyni mezi více ohrožené osoby nekvalifikují, čemuž se žalovaný v napadeném rozhodnutí v dostatečném rozsahu věnoval.

75. Lze aprobovat argumentaci žalovaného, dle které žalobkyně v minulosti nikdy nečelila problémům ze strany běloruské státní moci, její aktivitu na sociálních sítích lze stěží označit za problematickou a ve veřejném prostoru se nijak neprojevuje, tedy nepatří do skupiny obyvatelstva, na kterou by popisovaná represe byla s vyšší mírou pravděpodobnosti mířena. Na tom nic nemění ani skutečnost, že je žalobkyně osobou navracející se po dlouhodobém pobytu v zahraničí, když tato skutečnost pouze zvyšuje pravděpodobnost provedení hlubší kontroly při příjezdu do Běloruska. Jak však bylo vyloženo již v předchozích bodech tohoto rozsudku, zprávy o zemi původu neinformují, že by pouhá důkladná kontrola vedla k zacházení porušujícímú čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, pokud není nalezeno nic závadného. Soud tak konstatuje, že u žalobkyně není dáno skutečné nebezpečí vzniku vážné újmy podle ust. § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
76. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2025 č.j. 55 Az 7/2024-25 není na danou věc přílehlavý, protože se jedná o muže, který se obával povolání do běloruské armády, a dále v něm soud shledal nedostatečně zjištěný skutkový stav ohledně navrátilců po dlouhodobém pobytu v zahraničí, což však nenastalo v nyní posuzované věci.
77. Soud též shledal, že žalovaný se zabýval i tím, že žalobkyně v návaznosti na nařízení vlády č. 55/2004 Sb. nemůže v ČR žádat o pobytové oprávnění, nicméně poukázal na to, že je záležitostí každého státu, aby určil, za jakých podmínek mohou příslušníci jiných států pobývat na jeho území. Žalobkyně přitom neuvedla žádné skutečnosti, kvůli kterým by musela pobývat přímo na území ČR, nemá tu žádné rodinné vazby, je svobodná a bezdětná. Nemožnost získání pobytového oprávnění pak nepatří mezi důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Soud takové vypořádání považuje za zcela dostačující a adekvátní.
78. Polemiku nad tím, zda žalobkyně podala žádost účelově či nikoli, již soud nepovažuje za podstatnou, neboť žalovaný všechny potenciální důvody pro udělení mezinárodní ochrany posoudil, přičemž jejich opodstatněnost neshledal.
79. Soud neprováděl k důkazu v žalobě odkazovanou zprávu Deutsche Welle z 1. 9. 2025, neboť z ní dle citace v žalobě má vyplývat pouze to, že byly předvolány k výslechu osoby dlouhodobě se zdržující v zahraničí, byly jim kladeny otázky a bylo jim sděleno poučení o pojmu vlastizrada. Tedy by takového dokazování již nad rámec uvedeného nepřineslo nic podstatného. Stejně tak k důkazu neprováděl zprávu o stavu lidských práv v Bělorusku Rady lidských práv OSN z února 2025 a zprávu Belsat ze srpna 2025 (viz doplnění žaloby ze dne 16. 5. 2026), neboť dle uvedených citací mají obsahovat tytéž informace, jaké již jsou uvedeny ve správním spise.
80. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
81. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 22. května 2026

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně